

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/38/2021
Identifikačné číslo spisu: 6117235398
Dátum vydania rozhodnutia: 14.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6117235398.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Alpine Development, s.r.o., so sídlom Prešovská 40C, 821 02 Bratislava-mestská časť Ružinov, IČO: 36 810 789, zastúpeného Advokátska kancelária GEREG & MESSINGEROVÁ, s.r.o., so sídlom Horná strieborná 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 253 011, proti žalovaným: 1/ Floor Rast, s. r. o., so sídlom Jozefská 2987/19, 811 06 Bratislava-mestská časť Staré Mesto, IČO: 44 682 212, zastúpenému URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, 2/ BestAuctions, s. r. o., so sídlom Kmeťkova 30, 949 01 Nitra, IČO: 50 107 607, zastúpenému JUDr. Lukáčová & partners, s. r. o., so sídlom Mostná 72, 949 01 Nitra, IČO: 47 237 244 a 3/ Full services, s. r. o., so sídlom Pri Rajčianke 8913/25, 010 01 Žilina, IČO: 36 690 643, zastúpenému URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, o určenie neplatnosti dražby, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/108/2019-721 z 23. decembra 2019, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.
- II. Žalovaný 2/ má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.
- III. Žalovaným 1/ a 3/ náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 43Cob/108/2019-721 z 23. decembra 2019 (na odvolanie žalobcu) potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/161/2017-562 z 26. marca 2019 a žalovanému 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Žalovanému 1/ a žalovanému 3/ nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že v prvej výrokovej vete napadnutého rozsudku Okresný súd Banská Bystrica („ďalej aj súd prvej inštancie“) zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia iného konania vedeného tým istým súdom pod sp. zn. 60Cb/126/2017, v druhej výrokovej vete zamietol žalobu, v tretej výrokovej vete zrušil

neodkladné opatrenie nariadené proti žalovanému 3/ uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/171/2017-196 zo dňa 24. októbra 2017 a v štvrtej, piatej a šiestej výrokovej vete priznal žalovaným 1/, 2/ a 3/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2 Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie zamietol žalobu na podklade dostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý následne aj správne právne posúdil. Správne je napadnuté rozhodnutie aj v časti, v ktorej súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania. Odvolací súd nezistil v konaní súdu prvej inštancie žiadne vady, súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal so skutkovými tvrdeniami strán a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa zákonom stanovené podmienky na odôvodnenie rozsudku ako rozhodnutia súdu vo veci samej. Odvolací súd sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožnil, v zmysle § 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) naň poukázal a k odvolacím dôvodom žalobcu uviedol ďalšie argumenty.

3 Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby v žalobe bližšie špecifikovaných nehnuteľností, konanej dňa 30.06.2017, ktorej priebeh bol osvedčený Notárskou zápisnicou N 129/2017, NZ 22824/2017, NCRls 23480/2017 zo dňa 30.06.2017, vyhotovenou notárom JUDr. Jozefom Ocelom. Navrhovateľom uvedenej dražby bol žalovaný 1/, ktorý ako záložný veriteľ vykonával záložné právo, žalovaný 2/ mal postavenie dražobníka organizujúceho napádanú dražbu podľa § 6 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o dobrovoľných dražbách“) a žalovaný 3/ bol vydražiteľom, ktorému bol udelený príklep podľa § 2 písm. g/ zákona o dobrovoľných dražbách. Žalobca sa považoval za dotknutú osobu, oprávnenú na napadnutie dražby podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Podľa výpisu z LV č. XXXX, vyhotoveného Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, ku dňu konania dražby 30.06.2017 bol zapísaným vlastníkom predmetných nehnuteľností subjekt PRŠIANSKA TERASA I., družstvo, Banská Bystrica, IČO: 50 091 221.

4 Z obsahu spisu odvolací súd ďalej zistil, že žalovaní v priebehu konania opakovane namietali nespĺnenie podmienky úplného okruhu strán sporu podľa § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, s poukazom na to, že stranou v konaní nie je PRŠIANSKA TERASA I., družstvo, ktoré bolo ku dňu konania dražby zapísané ako vlastníkom predmetných nehnuteľností. Zo spisu tiež vyplýva, že na pojednávaní konanom dňa 26.03.2019 žalobca navrhol prístupenie ďalšieho subjektu na strane žalovaného, a to JUDr. Pavla Vršku, správcu podstaty úpadcu PRŠIANSKA TERASA I., družstvo, Banská Bystrica, IČO: 50 091 221. Súd prvej inštancie tomuto návrhu nevyhovел a nepripustil, aby uvedený subjekt pristúpil do konania na strane žalovaného, o čom vyhotovil samostatné uznesenie č. k. 64Cb/161/2017-558 zo dňa 26.03.2019. Súd prvej inštancie v tomto uznesení uviedol, že Civilný sporový poriadok v ustanovení § 79 pripúšťa, aby do konania pristúpil ďalší subjekt tak na strane žalobcu, ako aj na strane žalovaného. Pri rozhodovaní o pripustení ďalšieho subjektu do konania súd neaplikuje hmotnoprávne ustanovenia, a teda neprihliada, či označený subjekt je aj nositeľom tvrdených práv a povinností, ale aplikuje len ustanovenia procesného práva a prihliada na základné princípy sporového konania. Vzhľadom k tomu, že pripustenie ďalšieho subjektu na strane žalovaného by si vyžadovalo rozhodnutie o pripustení prístúpenia ďalšieho subjektu do konania, doručenie rozhodnutia tomuto subjektu a následne postup súdu podľa § 167 CSP, ako aj nariadenie ďalšieho pojednávania, bol by takýto postup v rozpore s princípom hospodárnosti konania. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že účelom prístúpenia do konania nie je meniť alebo dopĺňať okruh sporových strán v závislosti od nedostatku aktívnej alebo pasívnej legitímácie. Zdôraznil, že právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do 3 mesiacov od udelenia príklepu podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, pričom sa jedná o prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva, ktorú súd skúma ex offa aj bez námietky žalovaného. Dospel k záveru, že proti tomuto subjektu nebolo uplatnené právo do 3 mesiacov od udelenia príklepu, keďže dražba sa konala 30.06.2017. Na akýkoľvek subjekt, ktorý by do konania pristúpil po jeho začatí, by sa (z hľadiska prekluzívnej lehoty) účinky uplatnenia práva proti nemu neposudzovali k okamihu podania žaloby, teda k začatiu konania, ale až keď bol podaný návrh na jeho prístupenie do konania.

5 Žalobca v odvolaní namietal vyššie uvedený postup súdu prvej inštancie a tvrdil, že bol nesprávny a došlo ním k znemožneniu jeho práv. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na to, že proti uzneseniu o nepripustení prístúpenia ďalšieho subjektu do konania nie je prípustné odvolanie. Keďže však žalobca v odvolaní namietal nesprávnosť aj tohto procesného postupu, odvolací súd v zmysle § 365 ods. 2 CSP

skúmal, či toto právoplatné procesné rozhodnutie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, nemá vadu podľa § 365 ods. 1 CSP. Dospel pritom k záveru, že procesný postup súdu prvej inštancie bol správny a jeho konanie nebolo postihnuté vadami podľa § 365 ods. 1 CSP. Zdôraznil, že súd prvej inštancie správne pri vydaní tohto procesného rozhodnutia aplikoval princíp hospodárnosti konania s poukazom na to, že žaloba bola podaná 28.09.2017 a žalobca navrhol pristúpenie ďalšieho subjektu do konania na pojednávaní dňa 26.03.2019, t. j. takmer jeden a pol roka od začatia konania, kedy už boli vykonané všetky úkony vyžadované Civilným sporovým poriadkom pred vykonaním pojednávania, t. j. doručovanie žaloby na vyjadrenie a zabezpečenie repliky a dupliky strán sporu. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že pripustenie pristúpenia ďalšieho subjektu do konania na strane žalovaného by si vyžadovalo vydanie osobitného rozhodnutia, doručenie rozhodnutia tomuto subjektu a následne postup súdu podľa § 167 CSP, ako aj nariadenie ďalšieho pojednávania. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že takýto postup by bol v rozpore s princípom hospodárnosti konania. Možnosť žalobcu odstrániť v spore nedostatok vecnej legitímácie prostredníctvom návrhu na pristúpenie ďalšieho subjektu do konania je obmedzená zásadou hospodárnosti konania. Súd rozhodne o tom, či takýto návrh schváli, a to po zvážení procesného štádia konania, v ktorom je návrh predložený a po posúdení individuálnych okolností prejednávanej veci s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania. Ak by si schválenie takéhoto návrhu vyžadovalo vykonanie ďalších procesných úkonov a odročenie pojednávania tak, ako je tomu v prejednávanej veci, návrh na pripustenie ďalšieho subjektu do konania nemusí súd schváliť.

6 Odvolací súd ďalej poukázal na to, že súd prvej inštancie nepripustenie správcu úpadcu PRŠIANSKA TERASA I., družstvo odôvodnil aj prekluzívnou lehotou na podanie žaloby, v rámci ktorej musí byť splnená podmienka úplného označenia strán sporu podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, pričom splnenie tejto podmienky súd skúma ex offi aj bez námietky žalovaného. Dospel pritom k správne záveru, že proti tomuto subjektu nebolo uplatnené právo do 3 mesiacov od udelenia príklepu. Pokiaľ osobitný zákon (§ 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách) stanovuje, že určité právo možno uplatniť žalobou na súde iba v ním vymedzenej lehote (lebo inak zaniká), je nutné dospieť k záveru, že pre riadne uplatnenie tohto práva na súde sa vyžaduje, aby v stanovenej lehote bola žaloba buď podaná spoločne proti všetkým v zákone určeným subjektom (§ 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách), alebo aby v stanovenej lehote bola žaloba aspoň rozšírená na všetkých žalovaných v rámci núteného procesného spoločenstva. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno v danom prípade, pri riešení otázky včasného uplatnenia práva na súde, vychádzať len z právnej úpravy núteného spoločenstva na strane žalovaných podľa § 78 CSP (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/272/2007 zo dňa 22.05.2008), ale je potrebné posúdiť túto otázku podľa úpravy v osobitnom zákone, ktorým je zákon o dobrovoľných dražbách, ktorý v § 21 ods. 2 upravuje právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby do troch mesiacov odo dňa príklepu, inak toto právo zaniká. Ustanovenie § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách kogentným spôsobom určuje okruh účastníkov konania o neplatnosť dražby. Z tejto úpravy podľa názoru odvolacieho súdu vyplývajú dva závery, kde prvým záverom je vymedzenie okruhu účastníkov súdneho konania z procesného hľadiska, a to určením núteného procesného spoločenstva, pri ktorom sa pre úspech v spore vyžaduje účasť všetkých subjektov právneho vzťahu, v danom prípade subjektov určených v § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách. Ďalším dôsledkom uvedenej úpravy je splnenie podmienky, aby v prípade podania žaloby o určenie neplatnosti dražby bola táto podaná v zákonom určenej prekluzívnej lehote a aby v tejto lehote osoby uvedené v § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách boli aj účastníkmi súdneho konania. Na základe uvedeného odvolací súd uzavrel, že pokiaľ zákon o dobrovoľných dražbách upravil prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva podať žalobu o neplatnosť dražby a zároveň aj vymedzil okruh subjektov, ktoré sú povinne účastníkmi tohto konania, potom z uvedenej úpravy vyplýva povinnosť, aby v zákonom určenej prekluzívnej lehote boli účastníkmi všetky subjekty uvedené v § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, t. j. aby v tejto lehote bolo právo uplatnené voči všetkým subjektom núteného spoločenstva, t. j. zároveň aj voči každému z nich. Podľa názoru odvolacieho súdu nepostačuje splnenie tejto podmienky až v čase meritórneho rozhodnutia súdu o žalobe. V uznesení o nepripustení JUDr. Pavla Vršku, správcu úpadcu PRŠIANSKA TERASA I, družstvo do konania na strane žalovaného preto súd prvej inštancie správne posúdil aj potrebu uplatnenia žaloby voči všetkým subjektom núteného spoločenstva v zákonom určenej prekluzívnej lehote.

7 Nad rámec uvedeného odvolací súd poznamenal, že pokiaľ by aj súd prvej inštancie pripustil

pristúpenie JUDr. Pavla Vršku, správcu úpadcu PRŠIANSKA TERASA I, družstvo do konania na strane žalovaného, nemala by táto skutočnosť vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia v druhej výrokovej vete o zamietnutí žaloby. Uvedený subjekt by sa totiž stal stranou sporu v rámci núteného spoločenstva až po uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie žaloby, t. j. žaloba by voči nemu nebola uplatnená včas.

8 Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého malo byť účastníkom konania o neplatnosť dražby (v súlade s určením okruhu účastníkov podľa § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách) aj družstvo PRŠIANSKA TERASA I., t. č. v konkurze, ktorý subjekt ako vlastník sporných nehnuteľností bol ku dňu konania dražby zapísaný v katastri nehnuteľností. Vychádzajúc z ustanovení § 70 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona, podľa ktorých sú údaje o vlastníčkovi a o vlastníckych právach hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak, platí, že v prejednávanej veci nebol ku dňu konania dražby preukázaný opak o zapísanom vlastníckom práve sporných nehnuteľností v prospech evidovaného vlastníka PRŠIANSKA TERASA I, družstvo. Samotná existencia konania na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 60Cb/126/2017 o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam nepreukazuje opak vlastníckeho práva svedčiaceho v prospech tohto evidovaného vlastníka. Pretože žalobca nepodal žalobu o určenie neplatnosti dražby v zákonom určenej prekluzívnej lehote aj voči zapísanému predchádzajúcemu vlastníčkovi predmetných nehnuteľností, nebola splnená podmienka účasti všetkých subjektov núteného spoločenstva a súd prvej inštancie rozhodol správne, keď v druhej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia žalobu z tohto dôvodu zamietol. Vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby (neúplný okruh strán sporu) súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa inými (žalobcom tvrdenými) dôvodmi neplatnosti dražby už nezaoberal, ako uviedol v bode 18 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

9 V ďalšej časti odôvodnenia sa odvolací súd zaoberal odvolaním žalobcu voči prvej výrokovej vete napadnutého rozsudku, ktorou súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na prerušenie tohto konania až do skončenia konania o určenie vlastníckeho práva sp. zn. 60Cb/126/2017. Súd prvej inštancie svoj postup odôvodnil tým, že došlo k zamietnutiu žaloby z dôvodu nespĺnenia podmienky účasti všetkých subjektov, a preto konanie sp. zn. 60Cb/126/2017 nie je konaním, v ktorom by sa riešila otázka majúca význam pre rozhodnutie o neplatnosť dražby, resp. jeho rozhodnutie nezáviselo ani od otázky, ktorú by nebol oprávnený v tomto konaní riešiť podľa § 162 ods.1 písm. a/ CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť postupu súdu prvej inštancie v tejto časti rozhodnutia s poukazom na to, že samotné konanie o určenie neplatnosti vlastníckeho práva nebráni vykonaniu dobrovoľnej dražby za splnenia zákonných podmienok uvedených v zákone o dobrovoľných dražbách. Opätovne poukázal na to, že v čase konania dražby bolo zapísaným vlastníkom predmetných nehnuteľností PRŠIANSKA TERASA I., družstvo, pričom opak tejto skutočnosti nebol preukázaný ani ku dňu konania dražby, ani ku dňu podania žaloby a ani ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia. Žaloba o neplatnosť dražby mala byť preto v rámci prekluzívnej lehoty podaná aj proti predchádzajúcemu zapísanému vlastníčkovi, čo však splnené nebolo. Na zamietnutie žaloby pre nespĺnenie podmienky účasti všetkých subjektov núteného spoločenstva nemá vplyv konanie sp. zn. 60Cb/126/2017, ako to správne uviedol súd prvej inštancie, navyše pokiaľ je aj toto konanie prerušené.

10 Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v prvej a druhej výrokovej vete ako vecne správne podľa § 387 CSP. Pokiaľ žalobca odvolaním napadol aj tretiu výrokovú vetu rozsudku, ktorou súd prvej inštancie z dôvodu zamietnutia žaloby zrušil vydané neodkladné opatrenie voči žalovanému 3/, odvolací súd konštatoval, že potvrdením druhej výrokovej vety o zamietnutí žaloby bol naplnený zákonný dôvod na zrušenie neodkladného opatrenia v zmysle § 335 ods. 1 CSP. Žalobca v odvolaní napadol aj štvrtú, piatu a šiestu výrokovú vetu rozsudku súdu prvej inštancie, ktorými súd priznal žalovaným 1/, 2/ a 3/ ako stranám sporu, úspešným v konaní v plnom rozsahu, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalobcovi, ktorý v spore úspešný nebol. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania podľa zásady úspešnosti v konaní, keď žalovaní 1/, 2/ a 3/ boli v konaní v celom rozsahu úspešní. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok potvrdil aj v tretej, štvrtej, piatej a šiestej výrokovej vete.

11 Nad rámec uvedeného (k odvolacím námietkam žalobcu) odvolací súd poznamenal, že žalobca vo svojom odvolaní len zopakoval skutkové tvrdenia zo žaloby, poukazujúce na okolnosti podpísania kúpnej zmluvy a záložnej zmluvy jeho zástupcom p. Hricom, na spôsob vydania neodkladného opatrenia vo veci sp. zn. 14C/42/2017 Okresného súdu Banská Bystrica, na spôsob jeho doručovania a na spôsob

oznámenia tejto skutočnosti dražobníkom č. 1 v deň konania dražby 30.06.2017. Žalobca v odvolaní napádal záver súdu o neprerušení konania až do skončenia konania o určenie vlastníckeho práva sp. zn. 60Cb 126/2017, pretože práve v tomto konaní sa má riešiť otázka absolútnej neplatnosti právneho úkonu, a to podpísania spornej zmluvy a plnomocenstva. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalobca okrem opakovania skutkových tvrdení neuviedol relevantný dôvod, na základe ktorého by sa malo napadnuté rozhodnutie vo výroku o neprerušení konania považovať za nesprávne. K zamietnutiu žaloby pre neúplný okruh účastníkov konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, žalobca v odvolaní neuviedol žiadne konkrétne dôvody, na základe ktorých považoval toto rozhodnutie za nesprávne, a len všeobecne poukazyval na nesprávny postup pri zamietnutí návrhu na pristúpenie ďalšieho subjektu do konania a pri zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

12 O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému 2/, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný v celom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspešný nebol. Žalovaní 1/ a 3/ boli tiež v odvolacom konaní úspešní v celom rozsahu, avšak týmto v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Odvolací súd im preto nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Pokiaľ žalobca v odvolaní navrhol, aby odvolací súd, ak sa stotožní so záverom súdu prvej inštancie, nepriznal žalovaným náhradu trov konania, vzhľadom na okolnosti prípadu, odvolací súd konštatoval, že žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by výnimočne mohli viesť k rozhodnutiu o nepriznaní náhrady trov konania, neboli v konaní preukázané, a preto rozhodnutie o náhrade trov konania bolo založené na zásade úspechu strán v spore.

13 Rozhodnutie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP. Súdu prvej inštancie vytýkal tiež porušenie svojich procesných práv sporovej strany, ktoré námietky možno subsumovať pod dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14 V dovolaní žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) poukázal na to, že odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie ním podanú žalobu zamietli s odôvodnením, že samotné konanie „o určenie neplatnosti vlastníckeho práva“ (správne má byť zrejme o určenie vlastníckeho práva - poznámka dovolacieho súdu) nebráni vykonaniu dobrovoľnej dražby za splnenia zákonných podmienok uvedených v zákone o dobrovoľných dražbách. Dovolateľ s týmto právnym názorom nesúhlasí a domnieva sa, že odvolací súd dostatočne nevyhodnotil skutkové okolnosti vo vzťahu k právnemu posúdeniu predmetu konania. Dovolateľ si je vedomý toho, že dovolací súd skutkové okolnosti neskúma, je však presvedčený o tom, že ich uvedenie v dovolaní je nevyhnutné pre spochybnenie právneho názoru súdov oboch inštancií. Zároveň sa domnieva, že ide o situáciu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, prípadne je riešená rozdielne.

15 Dovolateľ poukázal na to, že až do 29.03.2016 bol výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností, ktoré boli následne prevedené do vlastníctva PRŠIANSKA TERASA I, družstvo, Kollárova 4, Banská Bystrica, pričom dovolateľ má dôvodné podozrenie, že pritom došlo k spáchaniu trestnej činnosti, a to nielen trestného činu falšovania a pozmeňovania listiny (plnomocenstva a kúpnej zmluvy), ale aj trestného činu podvodu. Žalovaný 2/ (podľa názoru dovolateľa) nepravdivo uvádza, že tvrdenia žalobcu, ktorými spochybnil vlastnícke právo subjektu PRŠIANSKA TERASA I, družstvo, nie sú ničím preukázané. Uvedené skutočnosti potvrdzuje odborné vyjadrenie vypracované Mgr. U. č 14/2017 z 9.05.2017, ktoré bolo pripojené k žalobe. Je z neho zrejmé, že pri prevode nehnuteľností došlo pravdepodobne k spáchaniu trestnej činnosti, a to vzhľadom na vyjadrenie znalca, že sporný podpis A. U. pravdepodobne nie je pravým podpisom tejto osoby. Znalec tiež uviedol, že jednoznačný záver znaleckého skúmania je možné stanoviť až po predložení originálu plnomocenstva z 12.01.2016, ku ktorému sa však dovolateľ nevedel zákonným spôsobom dostať. Dovolateľ zdôraznil, že splnomocnená osoba D. L. podpisovala predmetné zmluvy tak za stranu predávajúceho, ako aj za stranu kupujúceho. Následne D. L. zomrel za doposiaľ neobjasnených okolností a vec je riešená Policajným zborom ako podozrenie zo spáchania trestného činu vraždy. Ešte za svojho života stihol menovaný podpísať dňa 5.05.2016 zmluvu o zriadení záložného práva na sporné nehnuteľnosti, a to v prospech žalovaného 1/.

16 Akonáhle sa dovolateľ dozvedel, že D. L. previedol nehnuteľnosti bez jeho vedomia na iné subjekty, podal dňa 21.07.2017 na Okresný súd Banská Bystrica žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Uvedené konanie však bolo prerušené z dôvodu prebiehajúceho konkurzného konania na majetok úpadcu PRŠIANSKA TERASA I, družstvo. V danej veci bolo Okresným súdom Banská Bystrica dňa 26.06.2017 pod sp. zn. 14C/42/2017 nariadené aj neodkladné opatrenie, ktorým sa žalovanému 1/ uložila povinnosť zdržať sa predaja nehnuteľností, vedených Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom na LV č. XXXX, katastrálne územie Z. tak, ako sú tieto špecifikované v žalobe. Uvedené rozhodnutie bolo preukázateľne doručené Okresnému úradu Banská Bystrica, katastrálnemu odboru pred uskutočnením napádanej dražby, ktorá sa konala dňa 30.06.2017. Pokiaľ žalovaný 3/ vo svojom vyjadrení, ktoré je tiež súčasťou odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, uviedol, že žalobca mal dostatok času dostaviť sa 30.06.2017 do miesta konania dobrovoľnej dražby, dovolateľ oponoval, že nemal žiadnu vedomosť o tom, že sa takáto dražba má uskutočniť. Ak by o tom vedel, nebolo by pre neho nič jednoduchšie, než sa na dražbe zúčastniť a predložiť už spomínané neodkladné opatrenie. Z vyššie uvedeného (podľa názoru dovolateľa) vyplýva právne pochybenie súdov nižšej inštancie, spočívajúce v tom, že súdy neprihľadli na princíp všeobecnej spravodlivosti, pretože ochrana skutočného vlastníka je zaručená zásadou „nikto nemôže previesť viac práv, než sám má“. Túto zásadu je možné prelomiť výlučne vtedy, ak je nad akúkoľvek pochybnosť zjavné, že nadobúdateľ je dobromyseľný, pričom dobrá viera nadobúdateľa musí byť hodnotená veľmi prisne, s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanej veci.

17 Ďalej dovolateľ poukázal na to, že na ním napádanej dražbe sa ako účastník dražby č. 1 zúčastnila spoločnosť PROFIMEX komodity, s.r.o., Horná 41, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 43 311 955, v mene ktorej koná JUDr. Roman Kvasnička, ktorý bol na predmetnej dražbe zastúpený advokátom JUDr. Romanom Kašubom. Tento účastník uviedol pred začatím dražby licitátorovi, dražobníkovi, notárovi a prítomnému konateľovi dražby, že dňa 29.06.2017 bolo Okresnému úradu Banská Bystrica, katastrálnemu odboru doručené vyššie uvádzané neodkladné opatrenie, ktorým bola navrhovateľovi dražby uložená povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s nehnuteľnosťami, tvoriacimi predmet dražby. Zdôraznil, že v zmysle § 43 ods. 1 písm. c/ katastrálneho zákona bol kataster povinný zapísať príslušnú poznámku do 24 hodín. Podľa názoru dovolateľa bolo otázkou jedného krátkeho telefonátu na Okresný úrad Banská Bystrica, katastrálny odbor, zistiť, či sú uvádzané tvrdenia pravdivé alebo nie. Dovolateľ sa domnieva, že navrhovateľ dražby vedel o vydanom neodkladnom opatrení, a z tohto dôvodu prevzal predmetné rozhodnutie až po 30.06.2017, t. j. po uskutočnení dražby. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadal žalobca vypočuť v konaní ako svedka advokáta JUDr. Romana Kašubu, ktorý bol účastný na dražbe dňa 30.06.2017, ako aj správcu konkurznej podstaty JUDr. Pavla Vršku, ktorý sporné nehnuteľnosti zahrnul do súpisu majetku konkurznej podstaty. Správcu navrhoval vypočuť aj k ním plánovanému návrhu na pokračovanie v konaní o určenie vlastníckeho práva, vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 60Cb/126/2017. Uvedené návrhy na vykonanie dôkazov boli súdom prvej inštancie zamietnuté.

18 Dovolateľ sa domnieva, že v danej veci došlo systematickým krokmi k prevodu sporných nehnuteľností osobou, ktorá predkladala nepravú plnú moc, vystupovala na strane predávajúceho aj kupujúceho, a ktorá následne podpísala aj zmluvu o zriadení záložného práva v prospech žalovaného 1/. Ohľadom uvedenej osoby považoval tiež za nevyhnutné podotknúť, že jej smrť je vyšetrovaná ako podozrenie zo spáchania trestného činu vraždy. Na dokreslenie situácie dovolateľ uviedol, že D. L. nestihol za svojho života previesť na iný subjekt pozemok pod spornými nehnuteľnosťami, preto v prípade, ak sa dovolací súd stotožní s názormi súdov nižšej inštancie, nastane situácia, kedy vlastník „skeletov bytoviek“ bude iný ako vlastník pozemkov pod nimi, ktorým je od začiatku výlučne dovolateľ. Z pohľadu dovolateľa ide (vo vzájomných súvislostiach) o tak významné skutočnosti, ktoré pri nadobúdaní vlastníctva nie sú a nemôžu byť v súlade s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6Cdo/71/2011 a tiež na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 165/11 a Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 77/2000. Dovolateľ vyjadril presvedčenie, že právo nadobúdateľa, získané trestným činom, nemá oporu v zákonoch demokratického štátu a zdôraznil, že

procesné práva majú slúžiť na ochranu práv daných hmotným právom, preto nie je možné ich nad ne povyšovať.

19 Dovolateľ tiež poukázal na to, že mu bolo odvolacím súdom vytýkané, že počas konania nepreukázal ním tvrdené skutočnosti ešte inými dôkazmi, preukazujúcimi dôvodnosť jeho tvrdení. Dovolateľ je toho názoru, že dostatočne preukázal skutočnosti svedčiacie o tom, že nadobúdateľ nemohol byť v dobrej viere, a že s najväčšou pravdepodobnosťou došlo pri nadobudnutí sporných nehnuteľností k páchaniu trestnej činnosti. Dovolateľ však nedisponuje rovnakými prostriedkami ako Policajný zbor. Opomínaním toho, čo žalobca dokladoval v spore, došlo podľa jeho názoru k porušeniu práva na spravodlivý proces. S odkazom sa skutkové zistenia sa žalobca domnieva, že „hodnotenie dobromyseľnosti súdom bolo mylné, ignorujúce základné práva účastníka konania, ktorým bol žalobca, „účelovým výkladom aplikácie príslušných právnych predpisov“. Tým sa podľa názoru žalobcu vytvoril stav veľmi vážneho poškodzovania a zásahu do práv na súdnu ochranu.

20 Pokiaľ ide o vytýkaný nedostatok okruhu strán v konaní, dovolateľ namietal, že súdom prvej inštancie nebol nikdy zvlášť poučovaný ohľadom pasívnej legitímácie vo vzťahu k okruhu procesných strán. Poukázal tiež na to, že po podaní žaloby sa na súde prvej inštancie domáhal, aby súd do konania na strane žalovaných pripustil JUDr. Pavla Vršku, správcu úpadcu PRŠIANSKA TERASA I, družstvo (predchádzajúceho vlastníka), avšak súd tento návrh zamietol samostatným rozhodnutím zo dňa 26.03.2019, voči ktorému nebolo prípustné odvolanie, na čo žalobca poukázal (z pohľadu krátenia práv) aj v odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej. Porušenie povinnosti poučenia o uvedenom procesnom ustanovení a zamietnutie žaloby pre nedostatočný okruh účastníkov konania, sa podľa názoru žalobcu rovná odňatiu možnosti konať pred súdom, pretože žalobcovi ako procesnej strane sa odňalo právo, ktoré mu procesné predpisy priznávajú.

21 K dovolaniu žalobcu zaslal písomné vyjadrenie žalovaný 2/, ktorý navrhol dovolanie zamietnuť a seba priznať náhradu trov dovolacieho konania. Namietal, že neboli porušené žiadne ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách, ktoré by mohli byť dôvodom na určenie neplatnosti dražby. K tvrdeniu dovolateľa, že bol vlastníkom nehnuteľností, ktoré boli predmetom spornej dražby, a že PRŠIANSKA TERASA I, družstvo sa stalo ich vlastníkom pravdepodobne v dôsledku spáchania trestného činu, žalovaný 2/ poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia v tom zmysle, že rozhodnutia súdov sa nemôžu zakladať na pravdepodobnosti, ale len na riadne súdu preukázaných skutočnostiach. Tvrdenia dovolateľa, založené výlučne na dohadoch, bez existencie či už právoplatného trestného rozsudku, ktorým by bolo preukázané spáchanie trestného činu (v súvislosti s prevodom predmetu dražby), alebo právoplatného rozsudku civilného súdu, ktorým by bola určená neplatnosť scudzovacej zmluvy, nezakladajú dostatočný dôvod na určenie neplatnosti dražby.

22 Pokiaľ žalobca poukazoval na neodkladné opatrenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26.06.2017, ktorým bolo žalovanému 1/ uložené zdržať sa výkonu záložného práva, žalovaný 2/ poukázal na to, že v deň konania dražby nebola na LV č. 7672 k. ú. Radvaň zapísaná žiadna poznámka o predmetnom neodkladnom opatrení a jeho existencia nebola dražobníkovi v čase konania dražby žiadnym spôsobom preukázaná. Údajné pochybenie katastrálneho odboru, ktorý poznámku do 24 hodín od doručenia žiadosti nezapísal, nie je (podľa názoru žalovaného 2/) dôvodom na určenie neplatnosti dražby. V nadväznosti na tvrdenia dovolateľa, že JUDr. Roman Kašuba (ako zástupca účastníka dražby č. 1) oznámil prítomným na dražbe, že bolo vydané také neodkladné opatrenie, žalovaný 2/ poukázal na ustanovenie § 19 ods. 1 písm. b/ zákona o dobrovoľných dražbách, v zmysle ktorého je dražobník povinný upustiť od dražby, ak mu bolo preukázané vykonateľným rozhodnutím, že navrhovateľ dražby nie je oprávnený navrhnuť vykonanie dražby; ak ide o neodkladné opatrenie súdu postačí, ak je dražobníkovi preukázané, že toto bolo súdom nariadené. Podľa názoru žalovaného 2/, samotné ústne vyjadrenie účastníka dražby č. 1 nemožno považovať za kvalifikované preukázanie skutočnosti, odôvodňujúcej upustenie od dražby. Žalovaný 2/ má za to, že takéto ústne informácie od subjektu, ktorý nemal žiadnu zákonnú možnosť byť o nich upovedomený (účastník dražby č. 1 ani jeho právny zástupca neboli účastníkmi konania o vydanie neodkladného opatrenia, ani správneho konania na katastrálnom odbore a nemali žiadny právny vzťah k predmetu dražby) sú viac ako pochybné

(nehovoriac o spôsobe ich získania), pričom (pred dražbou, počas nej a ani po jej skočení) neboli preukázané ako pravdivé. Žalovaný 2/ sa nestotožňuje ani s tvrdením dovolateľa, že bolo otázkou jedného telefonátu zistiť, či sú tvrdenia JUDr. Kašubu pravdivé alebo nie, s poukazom na to, že ide o snahu preniesť na dražobníka (žalovaného 2/) vyššiu mieru zodpovednosti, než akú od neho vyžaduje samotný zákon o dobrovoľných dražbách. Z dikcie zákona „ak je dražobníkovi preukázané“ jasne vyplýva, že dražobník nie je povinný vykonávať úkony smerujúce k zisteniu uvedenej skutočnosti.

23 Podľa názoru žalovaného 2/ neobstojí ani tvrdenie dovolateľa, že nemal žiadnu vedomosť o tom, že predmetná dobrovoľná dražba (ktorej predmetom boli nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX, k. ú. Z.) sa bude konať. Poukázal na to, že oznámenie o dražbe bolo v zmysle zákona o dobrovoľných dražbách riadne registrované v Notárskom centrálnom registri, zverejnené na úradnej tabuli Mestského súdu BB (správne má byť zrejme Mestského úradu - poznámka dovolacieho súdu), uverejnené v Obchodnom vestníku, ako i v periodickej tlači, webovom sídle dražobníka a zároveň i na LV č. XXXX, k. ú. Z.. Ak dovolateľ tvrdí, že žiadal o zápis poznámky z dôvodu neodkladného opatrenia, musel s predmetným listom vlastníctva pracovať, a teda mať aj vedomosť o konanej dražbe. Nevedomosť dovolateľa o konaní dražby, nespôsobuje jej neplatnosť. Žalovaný 2/ v tejto súvislosti poukázal aj na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria bdelym“, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv. V zmysle tejto zásady bol dovolateľ povinný starať sa o predmet svojho vlastníctva.

24 K tvrdenému porušeniu poučovacej povinnosti zo strany súdu o nesplnení podmienky pasívnej legitímácie, žalovaný 2/ poznamenal, že žalobca bol v celom priebehu konania zastúpený advokátom, a preto v zmysle ust. § 160 ods. 3 písm. b/ CSP nebol súd povinný poučovať ho o jeho procesných právach a povinnostiach, nakoľko advokát je povinný počínať si s náležitou odbornou starostlivosťou. Žalovaný 2/ sa stotožňuje s názorom súdov oboch inštancií, že splnenie podmienky správnej pasívnej legitímácie je potrebné uskutočniť do uplynutia 3-mesačnej prekluzívnej lehoty, ktorá plynie odo dňa udelenia príklepu úspešnému vydražiteľovi. Zároveň zákon o dobrovoľných dražbách explicitne vymedzuje okruh žalovaných subjektov, a teda je zrejmé, že tento okruh nemožno rozširovať napr. v dôsledku skutočností zistených v rámci dokazovania. Striktná úprava zákona o dobrovoľných dražbách, kedy je vedomosť o účastníkoch takéhoto súdneho konania zrejماً už pred podaním žaloby, je tiež v súlade s princípom právnej istoty, keďže zaručuje, že nikto iný (okrem zákonom vymedzených subjektov) nebude v konaní žalovaný. Pokiaľ dovolateľ vo všetkých svojich vyjadreniach poukázal na porušenie svojho vlastníckeho práva a porušenie zásady „nikto nemôže previesť viac práv ako sám má“, žalovaný 2/ poznamenal, že žalobou o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby dovolateľ svoj cieľ (obnovenie vlastníckeho práva k predmetu dražby) nedosiahne, a teda na predmetnej určovacej žalobe nemá naliehavý právny záujem, ktorý je právnou podmienkou úspešnosti určovacej žaloby.

25 K dovolaniu žalobcu zaslali vyjadrenia aj žalovaný 1/ a žalovaný 3/, a to prostredníctvom ich spoločného právneho zástupcu URBÁNI & Partners s.r.o. Obe vyjadrenia boli podané oneskorene a v zmysle druhej vety § 436 ods. 3 CSP sa na ne neprihliada. Z obsahu spisu vyplýva, že výzva súdu 1. inštancie na vyjadrenie sa k dovolaniu žalobcu v lehote 10 dní, bola spoločnému právnenému zástupcovi žalovaných 1/ a 3/ doručená dňa 27. mája 2020 (viď doručenkú na č. l. 802 spisu). Posledný deň 10-dňovej lehoty na podanie vyjadrenia pripadol na sobotu 6. júna 2020, v dôsledku čoho došlo k predĺženiu lehoty do pondelka 8. júna 2020. Vyjadrenie žalovaného 3/ bolo do podateľne súdu prvej inštancie odoslané dňa 11. júna 2020 a vyjadrenie žalovaného 1/ bolo do elektronickej schránky súdu prvej inštancie odoslané dňa 16. júna 2020, t. j. v oboch prípadoch oneskorene.

26 K vyjadreniam žalovaných sa dovolateľ písomne nevyjadril.

27 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

28 Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

29 V posudzovanom prípade dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ CSP, podľa ktorých je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Podľa ustanovení § 432 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

30 V zmysle záverov uznesenia veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VOBdo/2/2020 zo dňa 27.04.2021 dovolací súd nie je pri posudzovaní prípustnosti dovolania viazaný dovolateľom označeným dôvodom prípustnosti dovolania. Pre posúdenie, či je dovolanie žalobcu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci prípustné (a ak áno, podľa ktorého písmena § 421 ods. 1 CSP), je rozhodujúce vymedzenie takto uplatneného dovolacieho dôvodu spôsobom upraveným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolateľ povinný uviesť právne posúdenie veci (odvolacím súdom), ktoré pokladá za nesprávne a v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Keďže prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP zakladá len nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke kľúčovej pre jeho rozhodnutie, dovolateľ by mal v prvom rade konkretizovať právnu otázku relevantnú v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Malo by ísť naozaj o právnu otázku (nie skutkovú) a zároveň takú, ktorú odvolací súd reálne riešil a na ktorej riešení založil napadnuté rozhodnutie (jej riešenie bolo pre dané rozhodnutie kľúčové). Dovolateľ tiež musí uviesť, ako túto právnu otázku riešil odvolací súd a prečo je dané riešenie podľa jeho názoru nesprávne, čo logicky predpokladá zároveň uviesť, ako mala byť právna otázka riešená správne. Pri posudzovaní toho, či dovolanie sporovej strany obsahuje vymedzenie právnej otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 CSP, aktuálna judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ÚS SR) vyžaduje od dovolacieho súdu tzv. materiálny prístup. Právna otázka nemusí byť dovolateľom výslovne sformulovaná (nemusí mať podobu „vety ukončenej otáznikom“), ale musí byť vyabstrahovateľná z obsahu dovolania. Zároveň sa však akcentuje požiadavka, aby „...právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne, s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť (I. ÚS 115/2020).“

31 Z podaného dovolania vyplýva, že žalobca (dovolateľ) spochybňuje záver odvolacieho súdu, podľa ktorého „samotné konanie o určenie neplatnosti vlastníckeho práva nebráni vykonaniu dobrovoľnej dražby za splnenia zákonných podmienok uvedených v zákone o dobrovoľných dražbách“. Citované konštatovanie sa v odôvodnení (dovoláním) napadnutého rozhodnutia skutočne nachádza a podľa názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd pri jeho koncipovaní zrejme dopustil písacej chyby, keď správne mala veta znieť: „Samotné konanie o určenie vlastníckeho práva nebráni vykonaniu dobrovoľnej dražby za splnenia zákonných podmienok uvedených v zákone o dobrovoľných dražbách“. Jedná sa o prvú vetu odseku 66 odôvodnenia odvolacieho rozsudku, avšak v tomto odseku (ako aj v odsekoch 65 a 67) sa odvolací súd zaoberal odvolaním žalobcu proti prvej výrokovej vete rozsudku súdu prvej inštancie. Prvou výrokovou vetou svojho rozsudku zo dňa 26.03.2019 súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby do právoplatnosti skončenia konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 60Cb/126/2017, s odôvodnením, že konanie sp. zn. 60Cb/126/2017 nie je konaním, v ktorom by sa riešila otázka s významom pre rozhodnutie súdu

v danej veci (§ 164 CSP) a rozhodnutie súdu v danej veci ani nezávisí od otázky, ktorú súd nie je oprávnený v tomto konaní riešiť (§ 162 ods. 1 písm. a/ CSP). Predmetný výrok má povahu uznesenia, teda tej formy súdneho rozhodnutia, ktorou súd nerozhoduje vo veci samej (§ 234 ods. 1 CSP). Uznesenia súdu prvej inštancie, ktoré je prípustné napadnúť odvolaním, sú taxatívne vypočítané v ust. § 357 písm. a/ až o/ Civilného sporového poriadku. Podľa § 357 písm. n/ CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164. Zo znenia citovaného ustanovenia § 357 písm. n/ CSP vyplýva, že odvolanie je prípustné iba proti (pozitívnemu) rozhodnutiu, ktorým súd prvej inštancie konanie prerušil (k rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 4.12.2018, sp. zn. 1Obo/15/2018). V posudzovanom prípade odvolací súd citované ustanovenie § 357 písm. n/ CSP vykladal zrejme extenzívne tak, že odvolanie je prípustné proti (akémukoľvek) uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo o návrhu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164 CSP (pozitívnemu aj negatívnemu).

32 Pri každom výklade § 357 písm. n/ CSP je však možné dospieť k záveru o neprípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, potvrdzujúcemu rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164 CSP. Pri extenzívnom výklade, ktorý zvolil odvolací súd, neprípustnosť dovolania vyplýva priamo z ust. § 421 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého dovolanie pre nesprávne právne posúdenie veci (§ 421 ods. 1 CSP) nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP. Pri doslovnom (reštriktívnom) výklade citovaného ustanovenia, je neprípustnosť dovolania daná tým, že ak Civilný sporový poriadok nepripúšťa odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, teda ak neumožňuje preskúmanie takéhoto rozhodnutia v odvolacom konaní, je tým vylúčená aj možnosť jeho preskúmania v konaní dovolacom (porovnaj tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/35/2017). Teda v časti, v ktorej dovolateľ napadol výrok odvolacieho súdu, potvrdzujúci rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164 CSP, je dovolanie procesne neprípustné, čo predstavuje dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c/ CSP.

33 Z vyššie uvedeného zároveň vyplýva, že dovolateľom napádaný záver odvolacieho súdu, podľa ktorého prebiehajúce konanie o určenie vlastníckeho práva k predmetu dražby nebráni vykonaniu dobrovoľnej dražby za splnenia zákonných podmienok uvedených v zákone o dobrovoľných dražbách, nebol rozhodujúci pre rozhodnutie vo veci samej. Za také, pre rozhodnutie veci samej kľúčové právne závery, možno podľa názoru dovolacieho súdu považovať závery obsiahnuté v odseku 59 odôvodnenia, v ktorom odvolací súd uviedol: „Pokiaľ osobitný zákon, v danom prípade § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách, stanovuje, že určité právo možno uplatniť žalobou na súde iba v ním vymedzenej lehote (lebo inak právo zaniká), je nutné dospieť k záveru, že pre riadne uplatnenie tohto práva na súde sa vyžaduje, aby v stanovenej lehote bola žaloba buď podaná spoločne proti všetkým v zákone určeným (§ 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách) subjektom, ktorí majú postavenie núteného spoločenstva alebo aby v stanovenej lehote bola žaloba aspoň rozšírená na všetkých žalovaných - v rámci núteného procesného spoločenstva.“ Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že účastníkom konania o neplatnosť dobrovoľnej dražby malo byť aj PRŠIANSKA TERASA I, družstvo, t. č. v konkurze a v odseku 63 odôvodnenia k tomu uviedol: „Tento subjekt ako vlastník sporných nehnuteľností bolo zapísaný v katastri nehnuteľností ku dňu konania dražby. Vychádzajúc z ustanovenia § 70 ods. 1 a 2 z. č. 162/1995 Z. z., že údaje o vlastníkovi a o vlastníckych právach sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak, potom platí, že v prejednávanej veci nebol ku dňu konania dražby preukázaný opak o zapísanom vlastníckom práve sporných nehnuteľností v prospech evidovaného vlastníka PRŠIANSKA TERASA I, družstvo. Samotná existencia konania na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 60Cb/126/2017 o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam nepreukazuje opak vlastníckeho práva svedčiaceho v prospech tohto evidovaného vlastníka“. Citované závery odvolacieho súdu neboli dovolateľom spochybnené buď vôbec, alebo neboli spochybnené spôsobom relevantným z hľadiska meritórneho dovolacieho prieskumu (viď tiež odsek 34 odôvodnenia tohto rozhodnutia).

34 Pokiaľ dovolateľ namieta, že súdy zúčastnené na rozhodovaní neprihliadli na princíp všeobecnej

spravodlivosti, v rozpore so zásadou „nemo plus iuris“ neposkytli ochranu skutočnému vlastníkovi a že procesné práva majú slúžiť na ochranu práv daných hmotným právom, a nie je možné ich nad ne povyšovať, jedná sa podľa názoru dovolacieho súdu o príliš všeobecné konštatovania dovolateľa, ktoré dovolaciemu súdu neumožňujú uskutočniť na ich podklade meritórny dovolací prieskum. Z odôvodnenia odvolacieho rozsudku jednoznačne vyplýva, že dôvodom zamietnutia žaloby bola skutočnosť, že žalobca v 3-mesačnej prekluzívnej lehote podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nepodal žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby voči všetkým pasívne legitimovaným subjektom, resp. v rovnakej lehote podanú žalobu nerozšíril na všetkých žalovaných, tvoriacich nútené procesné spoločenstvo, keď (v súlade s so zásadou hodnovernosti katastra nehnuteľností) účastníkom konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby mal byť aj subjekt PRŠIANSKA TERASA I, družstvo „v konkurze“ ako (ku dňu konania dražby) zapísaný vlastník dražených nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené dôvody zamietnutia žaloby už súd prvej inštancie ani odvolací súd neskúmali žalobcom tvrdené dôvody neplatnosti dražby, pretože to pre rozhodnutie v danej veci nebolo potrebné (súd prvej inštancie sa k tomu vyjadril v odseku 18 odôvodnenia svojho rozsudku). Žalobca síce v úvode svojho dovolania uviedol, že žaloba bola podaná v súlade s platným právom a bolo potrebné jej vyhovieť, avšak k vyššie uvádzaným dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil aj odvolací súd, nevzniesol žiadne konkrétne námietky v zmysle riadne uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP (spochybnenie právneho posúdenia veci odvolacím súdom v otázke, ktorá bola pre jeho rozhodnutie kľúčová).

35 Dovolateľ tiež namietal, že súd prvej inštancie zamietol jeho návrhy na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov JUDr. Romana Kašubu, ktorého chcel nechať vysluchnúť k okolnostiam konania dražby dňa 30.06.2017 a JUDr. Pavla Vršku, správcu podstaty úpadcu PRŠIANSKA TERASA I, družstvo, ktorého sa chcel (zrejme) spýtať, či plánuje podať návrh na pokračovanie v prerušenom konaní Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 60Cb/126/2017. Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane judikuje, že Civilný sporový poriadok (predtým Občiansky súdny poriadok) síce ukladá sporovým stranám povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak v zmysle § 185 ods. CSP (predtým § 120 ods. 1 OSP) výlučne súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou v procesnom postupe súdu, ktorou by sa sporovej strane znemožnila realizácia jej prináležiacich procesných práv v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (predtým odňala sa možnosť konať pred súdom), a nezakladá tým prípustnosť dovolania (k uvedenému porovnajte judikáty R 37/1993 a R 125/1999).

36 Vo svojej podstate sa jedná o námietku neúplného, resp. nedostatočného zistenia skutkového stavu veci. Súd prvej inštancie v odseku 18 odôvodnenia svojho (žalobu zamietajúceho) rozsudku konštatoval, že „...keďže žalobca v zákonnej prekluzívnej lehote sa nedomáhal určenia neplatnosti dražby proti všetkým zákonom určeným účastníkom (stranám) súdneho konania o neplatnosť dražby, bol daný dôvod na zamietnutie žaloby žalobcu, a to bez potreby toho, aby súd vyhodnocoval tvrdenia žalobcu o neplatnosti dražby“. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné skúmať žalobcom tvrdené dôvody neplatnosti napádanej dobrovoľnej dražby a ani v tomto smere vykonávať akékoľvek dokazovanie. Odvolací súd sa s uvedeným názorom stotožnil, ako vyplýva z odseku 64 odôvodnenia jeho potvrdzujúceho rozsudku. Podľa § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolací súd v dovolacom konaní nie je oprávnený preskúmať správnosť a ani úplnosť skutkových zistení súdov nižšej inštancie, a to už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené, okrem preukázovania včasnosti a prípustnosti dovolania (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a odvolacej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ide teda o námietku nedôvodnú.

37 Dovolateľ namietal aj to, že mu bolo odvolacím súdom neprávom vytýkané, že na preukázanie svojich tvrdení nepredložil ďalšie dôkazy. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že odvolací súd (v

odsekoch 70 a 71 odôvodnenia) vytýkal žalobcovi ako odvolateľovi len to, že svoje odvolanie riadne neodôvodnil, keď v ňom len zopakoval skutkové tvrdenia zo žaloby, ktoré však súd prvej inštancie neskúmal, pretože to (vzhľadom na zamietnutie žaloby z dôvodu neúplného okruhu strán sporu) nepovažoval za potrebné. Odvolací súd poukázal aj na to, že odvolateľ síce napadol záver súdu prvej inštancie o neprerušení konania do skončenia konania o určenie vlastníckeho práva sp. zn. 60Cb/126/2017, avšak neuviedol žiadny relevantný dôvod, na základe ktorého by sa malo rozhodnutie súdu prvej inštancie považovať za nesprávne. Len samotné všeobecné konštatovanie odvolateľa o nesprávnosti postupu súdu prvej inštancie a znemožnení jeho práv neumožňuje odvolaciemu súdu prijať záver o tom, akým spôsobom, v akom rozsahu a konkrétne do ktorého práva žalobcu bolo týmto postupom súdu prvej inštancie zasiahnuté. Napokon odvolací súd uzavrel, že vo vzťahu k zamietnutiu žaloby (z dôvodu neúplného okruhu strán konania) žalobca fakticky žiadne odvolacie dôvody neuviedol, okrem všeobecného konštatovania o nesprávnom postupe pri neprípustení JUDr. Pavla Vršku ako správcu úpadcu PRŠIANSKA TERASA I, družstvo do konania a pri neprerušení konania. Námiety dovolateľa sú preto nedôvodné.

38 Napokon sa dovolací súd zaoberal tiež námietkou nesplnenia poučovacej povinnosti, kde dovolateľ súdu prvej inštancie vytýkal, že ho nepoučil „ohľadom pasívnej legitímácie vo vzťahu k okruhu procesných strán“. Uvedené námietky možno podľa názoru dovolacieho súdu subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP.

39 Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

40 Právo na spravodlivý proces podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavno-právneho rámca a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou Slovenskej republiky zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom odmietnutia spravodlivosti. Do obsahu práva na spravodlivý proces práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania (sporovej strany), aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Teda pokiaľ dovolateľ namieta, že sa mu odňala možnosť konať pred súdom tým, že súd prvej inštancie zamietol jeho žalobcu (a odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil), ide o námietku nedôvodnú.

41 Už za predchádzajúcej procesnej úpravy platilo, že podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napríklad tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie (viď judikát R 39/1993). Z hľadiska prípustnosti dovolania je teda existencia vady zmätočnosti, zaťažujúcej konanie na súde prvej inštancie, významná vtedy, ak zároveň zaťažuje aj konanie pred odvolacím súdom, alebo ak bola včas (t. j. v lehote na podanie odvolania) namietaná v odvolacom konaní a odvolací súd tento nedostatok neodstránil (k uvedenému porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 3Obdo/32/2020 z 27.01.2021). Z uvedeného zároveň vyplýva, že pokiaľ určité nedostatky v procesnom postupe súdu prvej inštancie strana prvýkrát namieta až v podanom dovolaní, dovolací súd sa nimi

nemôže zaoberať, pretože odstraňovanie týchto nedostatkov patrí do právomoci odvolacieho (a nie dovolacieho) súdu. Ak sa totiž dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podáva proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, potom ako nedostatok v procesnom postupe odvolacieho súdu nemožno v dovolaní namietat' nič, čo ani nebolo predmetom odvolacieho konania.

42 Z odvolania, ktorým žalobca napadol rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/161/2017-562 z 26. marca 2019, žiadna námietka nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie v súvislosti s nesplnením poučovacej povinnosti nevyplýva. Pre úplnosť však dovolací súd poznamenáva, že zákon o dobrovoľných dražbách a ani Civilný sporový poriadok neustanovujú povinnosť súdu poučiť žalobcu o tom, ktoré subjekty má žalovať. Uvedené platí tak pre konanie o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ako aj pre akékoľvek iné sporové konanie. Z ustanovenia § 160 ods. 1 CSP vyplýva povinnosť súdu poskytnúť stranám poučenie o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom, t. j. tam, kde to Civilný sporový poriadok výslovne ustanovuje. Navyše, v zmysle odseku 3 citovaného ustanovenia platí, že poučovaciu povinnosť podľa odsekov 1 a 2 súd nemá, ak je strana zastúpená advokátom (dovolaateľ bol takto zastúpený v priebehu celého konania).

43 Na základe uvedeného dovolací súd uzaviera, že v posudzovanom prípade dovolateľ napadol aj také rozhodnutie odvolacieho súdu (výrok potvrdzujúci zamietnutie návrhu na prerušenie konania), proti ktorému nie je prípustné dovolanie. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP a uplatnený dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci neodôvodnil tak, ako to predpokladá zákon (§ 432 v spojení s § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP). S poukazom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c/ a písm. f/ CSP.

44 V dovolacom konaní bol úspešnou stranou žalovaný 2/, ktorému dovolací súd priznal voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP). Úspešní v dovolacom konaní boli aj žalovaný 1/ a žalovaný 3/, ktorým však dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože na ich vyjadrenia k dovolaniu, podané prostredníctvom právneho zástupcu, sa nepríhliada a iné trovy konania im z obsahu spisu nevyplývajú (k uvedenému porovnaj R 72/2018). O výške náhrady trov konania žalovaného 2/ rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

45 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.